

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvs De Ivdiciis Divinis, Qvae Devs In Hoc Mvndo Exercet

Accessit index concionatorius in omnes totius anni dies Dominicos & Festos, ab ipso Auctore confectus

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1651

7. Quibus modis dæmon apparere soleat?

urn:nbn:de:hbz:466:1-45686

truciet, sed faciat, quod facturus est. Si ei ad deuorandum das sum, quare propter vos moras patior? Tunc fratres cœperunt ei dicere: quid est, quod loqueris frater? Signum tibi S. Crucis imprime. Responderet ille dicens: Volo me signare, sed non possum: quia squamis huius draconis premor. Cumq; hoc fratres audarent, prostrati in terram cum lachrymis cœperunt pro eterne illius vehementius orare. Et ecce subito cœpit ager clamare dicens: Gratias Deo. Draco qui me deuorandum acceperat, fugit, orationibus ve- stris expulsus stare non potuit. Pro peccatis meis modo intercedite, quia conuerti paratus sum, & facultarem vitam funditus relinque- re. Homo ergo, qui, sicut iam dictū est, ab extrema corporis parte fuera præmortuus, resurreximus ad vitā totū corde ad Deum conuer- sus est. Hec D. Gregorius, qui mox sequenti capite aliud ter-ribilium exemplum subiungit his veris: *Est etiam nunc apud nos Athanasius ex Isauria presbyter, qui in diebus suis Iconij, rem ter- ribilem narrat euениisse. Ibi namque, ut ait, quoddam monasteri- um Thongolatom dicitur, in quo quidam monachus magna aestima- tionis habebatur. Bonis quippe cernebatur moribus, atque in omni actione sua compositus, sed sicut ex fine res patuit, longè aliter, quāc apparebat, fuit. Nam eum iejunare se cum fratribus demonstra- ret, occulte manducare consueverat. Quod eius vitium fratres om- nino neſciebant. Sed corporis superueniente molestia, ad vita extre- maperdūctus est. Quicūm esset in fine, fratres ad se omnes, qui mo- naſterio inerant, congregari fecit. At illi tali, ut putabant, viro moriente, magnum quid ac delectabile ſe ab eo audiire crediderant. Quibus ipſe afflictus & tremens compulſus eſt prodere, cui hoſti tradi- tuſ cogebatur exire. Nam dixit: Quando me vobisſcum credebatis iejunare, occulte comedebam, & ecce nunc ad deuorandum draconis traditius ſum, qui cauda ſua mea genua pedesq; colliganit: caput ve- rō ſuum intra os meum mittens, ſpiritum meum ebibens extrahit. Quibus dictis ſlatim defunctus eſt, atq; ut paenitendo ſe liberare po- tuſſet, à draconē quem viderat, expectatus non eſt. Plura de ca- codæmonum forma & deformitate qui legere vult, librum ruina Lucif. à cap. xi. xii. &c.*

Ex historijs huc usque recensitis ſatis conſtat, diabolum ipsum

Gen. 3.

Matth. 4.

S. Damascen.

lib. 2. de fide

cap. 4.

S. Thom. 2. 2.

q. 171. a. 5. ad

2. & q. 173. 2.

2. 3. & q. 174.

2. 2. ex 5 Aug.

lib. 9. Genes.

ad lit. c. 19

S. Thom. 1. p.

q. 51. a. 2.

ipsum specie monstrosa & corporali apparere, sicut Euæ appa-
ruit, in figura serpentis; quamvis non constat, qua figura fu-
erit, quando cum lapidibus ad Christum, in deserto, accedit
tentator. Teste etiam S. Damasceno, *Mali angeli potestate a
Deo concessa, & viribus pollut, & immutantur, & in quilibet
formam (ut quidem apparent) migrant.* Scire igitur aliquis vo-

let: Quo pacto ita possint apparere? Aio duobus modis id fe-
ri posse, primò per ludificationem sensuum, ita ut nonnulla,
quæ de illis narrantur, in visione phantastica duntaxat atque
imaginariæ contingent; adeoq; solè apparentiæ, præstigijs &
illusione. Eiuscmodi illusiones facile fieri possunt per motum
localem. Negari certè nequit, ipsos quoque bonos Angelos
sæpe solum secundum internâ imaginationem hominibus lo-
qui & apparere. Quemadmodum & multæ Angelorum visio-
nes, in Apocalysi narratæ, solum interius in phantasia facte
videntur; neque raro sagæ à dæmonibus illuduntur, cùm ad
varia se se loca vechi existimant domi dormientes. Secundò ta-
men non omnes eiusmodi apparitiones dæmonum sunt ima-
ginariæ duntaxat, sed sæpe assumunt vera, atque exterius sen-
sibilia corpora, ita ut ab omnibus videri queant, aut audiri,

*aut tangi. Quæ corpora non sunt illis spiritibus naturaliter,
ac substantialiter unita. Neque enim Angeli sunt corporei,
aut formæ ex natura sua ad corpora substantialiter informan-
da idoneæ. Assumunt tamen corpora non pér solum motum
localem, alioqui omnia corpora quæ loco mouent, ut cælum,
& homines, v. g. Habacuc pér aërem portatum, dicerentur as-
sumptissæ. Vt ergo in assumptis corporibus possint verè appa-
rere, necesse est illa corpora esse visibilia, & tangibilia, & ad-
eò ut habeant colorem, duritatem, frigus, calorem, aliasque
qualitates, per quas possint tangi, videri, vel alio modo sen-
tiri. Quod fit, dum agentia & passiva artificio modo ap-
plicantur, figuram formantia, in qua se volunt præsentare.*
*Vbi eadem est bonorum & malorum Angelorum ratio. Quis
dicat, Euam à serpente illusionem tantum phantasiæ aut oculo-
rum ita deceptam esse, quemadmodum in somnijs, aut præ-
stigijs fieri solet? Quis neget, dæmonem ad Christum visibi-
lites*

siter accessisse? Quis credat Gabrielem ad Dei matrem, alios Angelos ad Magdalenam in die Resurrectionis, vel ad Apostolos in Ascensione Christi, per phantasmam tantum locutos? Fuit ergo id, per quod dæmon Euæ, aut Christo, & boni Angeli Mariæ utriusque, ac Apostolis apparuerunt, aliquid externū, & aptum ad sensus eorum externos naturaliter immutandos. In hanc sententiam scribit S. Augustinus: *apparuisse hominibus Angelos in talibus corporibus, ut non solum videri, verum etiam tangi possent, verissima scriptura testatur.* S. Isidorus etiam modum explicans ait: *Angeli corpora, in quibus hominibus apparent, de supremo aere sumunt, solidamq; speciem ex celesti elemento induunt, per quam humanis obtutibus manifestius deteguntur.*

S. Augustin.
lib. 15. de ci-
uit. cap. 23.
S. Isidor. lib. 5.
de summo
bono c. 10.

Indicium autem valde probabile, ad imaginariam & externam apparitionem discernendam à S. Thoma illud est traditum, quod ea, quæ solum per imaginariam apparitionem, aut per illusionem sensuum fiunt, tantum quoque appareant illi homini, qui specialiter illuditur, non tamen communiter ab omnibus videantur: externam autem apparitionē alij etiam indifferenter intueantur. Quod indicium ita verum est, vt tamen non sit necessarium. Potest enim interdum Spiritus exterioris alicui visibiliter se obijcere, vt oculis conspiciatur ab ipso solo, alijs circumstantibus nihil videntibus. Quo pacto viri illi, qui comitabantur Paulum, stabant stupefacti audientes quidem vocem Christi, neminem autem videntes. Et Daniel, Lævani, Dan. 10. inquit, *oculos meos & vidi, ubi subiungit, vidi autem ego Daniel solus visionem, porrò viri, qui erant mecum, non viderunt.* In quæ verba Pererius monet, in potestate Angelorum esse, cum in assumptis corporibus apparent, sui aspectum, quibus volunt, vel exhibere, vel denegare. Quia autem id virtute, faciunt? SS. Angelos ait Suarez, id facere posse virtute diuina, quia forte in assumptionis corporibus participant hanc proprietatem corporis gloriose: nam istud per voluntatem anima potest se manifestare, cernendumq; prabere uni, & non alijs, etiam si sint aquæ propinqui, & nullum obstaculum interponatur, sicut in exemplo de vocatione Pauli Christus Dominus fecit, presentiam suam Paulo concedendo, & eius socijs eandem subtrahendo. Atqui hoc facere constat & malos Spiritus,

A&g. 9. 7.
Franc. Suar.
lib. 4. c. 33. de
Angelis.

M m m m m   qui